

Skulder - Protese, preoperativt og postoperativt

D49652

Utgave:
1.00

Gjelder fra:
03.08.2026

Side 1 av 3

Hensikt og omfang

- Gjelder for alle pasienter som opereres med innsettelse av skulderprotese.
- Sikre at pasienten får korrekt preoperativ forberedelse og optimalt postoperativt forløp.

Ansvar/målgruppe

- Helsepersonell som har oppgaver i forbindelse med pre- og postoperativt forløp.

Handling

Preoperative forberedelser

- Kirurgiske innkomstprøver. Husk INR på Marevan-brukere og blodsukker på diabetikere.
- Røntgen thorax tas på særlig indikasjon.
- EKG på alle pasienter over 70 år, og de med hjerte-/ lungesykdom (EKG nyere enn 3 måneder kan aksepteres).
- Røntgen av skulder, eventuelt demonstrasjon av tidligere bilder.
- Informasjon av ortoped/ lege, anestesilege/-sykepleier og pleiepersonalet på enheten.
- Informer pasienten om å ikke forlate enheten før alle undersøkelser og tilsyn er gjort.
- Klargjør til anestesi-tilsyn.
- Eventuelt urinstiks, hvis symptomer på urinveisinfeksjon. Urindyrkning tas hvis urinstiks viser infeksjon.

Kvelden før operasjon

- [Smittevern - Preoperative forberedelser](#).
- Påse at eventuell sminke, brunkrem, neglelakk og smykker/ piercing er fjernet.
- Pasienten dusjer kroppen med desinfiserende såpe og hårvask med vanlig såpe/shampo. [Pasientinformasjon - Dusj før operasjon](#). Vurder behov for hjelp/veiledning.
- Rene sykehusklær (Ikke privat tøy over sykehus tøy) tas på og plastovertrekk på føttene når pasienten ikke er i seng.
- Pasienten legges i ren seng med rent sengetøy, engangstikklaken og tøystikklaken.
- Sengeleie med wc-lov etter dusj. Informer pasienten om bruk av plastovertrekk på føttene og viktigheten av god håndvask og eventuell nedentil vask etter toalettbesøk.
- Legg fram 1 stor pute.
- Sørg for at pasienten faster fra kl. 02.00, følg prosedyre [Anestesi - Preoperativ faste](#).

Utgave: 1.00	Skulder - Protese, preoperativt og postoperativt	D49652 Side 2 av 3
-----------------	---	-----------------------

Operasjonsdag

- Mål vitale parameter, følg [NEWS2 - Ansvar og gjennomføring](#).
- Munnstell.
- Gjenta instruksene for [kroppsvask](#) fra kvelden før (ikke hårvask) senest 2 timer før operasjon.
- Innen kl. 06.00 for operasjonspasient nr. 1.
- Fra kl. 07.00 for operasjonspasient nr. 2.
- Pasienten kler på seg ny, ren skjorte og engangstruser.
- Skift stikkklaken, eventuelt annet sengetøy etter behov.
- Etter legens forordning: innleggelse av foleykateter med temperaturmåling. Gi beskjed til operasjonsstua dersom pasienten motsetter seg å få lagt inn kateter på sengeposten/pasienthotellet, eller av medisinske grunner ikke kan få kateter.
 - [Permanent kateter \(KAD\): innsetting: kvinne](#)
 - [Permanent kateter \(KAD\): innsetting: mann](#)
 - [Permanent kateter \(KAD\): daglige observasjoner og tiltak](#)
- [Perifert venekateter \(PVK\): innleggelse](#)
- Heng opp 1000 ml Ringer. Unntak er [pasienter med diabetes](#). Bruk TIVA-sett.
- Profylaktisk antibiotika før kirurgi: [Legemidler - Antibiotikabruk i sykehus, nasjonal faglig retningslinje](#).
- Gi faste medisiner og premedikasjon etter anestesilegens forordning.
- Fyll ut preoperativt skjema i MetaVision.
- Registrer og lås inn eiendeler/verdisaker.
- Urinkateter-pose tømmes før transport til operasjon. Dokumenter mengde og tidspunkt i MetaVision.
- Oppdater behandlingsplanen og godkjenn alle dokumenter før transport til operasjon.

Postoperativt, samme dag

- Administrere forordnet smertestillende daglig.
- Adm. Fragmin 5000 IE, forordnet av operatør på legemiddelkurve, 12 timer etter avsluttet operasjon (jfr. [Ortopedisk kirurgi - Tromboseprofylakse](#)) og deretter hver dag. Antall timer mellom 1. og 2. dose: min. 12 timer – maks. 32 timer.
- Utfør [NEWS2 - Ansvar og gjennomføring](#) + blodsukkermåling hos diabetikere.
- Operatør henviser til fysioterapi.
- Mobiliseres opp etter evne. [Pasientinformasjon - Ny skulder \(brosjyre\)](#)

1. postoperative dag

- Røntgen kontroll – vær oppmerksom på smerter.
- Vurder smerter og gi smertestillende ved behov.
- Hemoglobin kontroll.
- Seponer urinveiskateter under morgenstell. Obs. vannlating!
 - [Permanent kateter \(KAD\): fjerning: kvinne](#)
 - [Permanent kateter \(KAD\): fjerning: mann](#)
- Tilsyn fra fysioterapeut.
- Observer operasjonssår.
- Utfør [NEWS2 - Ansvar og gjennomføring](#) + blodsukkermåling hos diabetikere fram til utskrivelse.

2. postoperative dag

Utgave: 1.00	Skulder - Protese, preoperativt og postoperativt	D49652 Side 3 av 3
-----------------	---	-----------------------

- Gi pasienten, eventuelt pårørende, opplæring i å sette Fragmin s.c. + informasjonsskrivet: [Pasientinformasjon - Injeksjon med lavmolekylært heparin](#)
- Ved behov for bistand fra kommunen etter utskrivelse, se [Samarbeidsavtale - Samarbeidsprosedyre 1, Pasientsamarbeid](#)

Utreise

- Planlegg utreise jfr. SI overordnede prosedyre [Samarbeidsavtale - Samarbeidsprosedyre 1, Pasientsamarbeid](#)
- Ved utskrivelse til hjemmet, gi informasjonsskrivet: [Pasientinformasjon - Hjemreise etter ortopedisk operasjon](#) og sikre at innholdet er forstått.
- Kontrolltime hos operatør.
- Transport med taxi eller privat bil.
- Sjekk at pasientinformasjon [Pasientinformasjon - Ny skulder \(brosjyre\)](#) er gitt.
- Anbefalt oppstart hos ekstern fysioterapeut etter 14 dager.

Referanser

SI/06.08.01-11	Pasientsikkerhetskort - NEWS2 og klinisk respons
SI/15.01-01	DIPS Arena - Regionale brukerveiledere (Metodebok)
SI/17.01.02-03	Anestesi - Preoperativ faste
SI/17.07-02	Diabetes - Faste til operasjon
SI/17.12-11	Ortopedisk kirurgi - Tromboseprofylakse
SI/17.27-08	Preoperativ - Forberedelser, elektive pasienter
SI/17.27-13	NEWS2 - Ansvar og gjennomføring
SI/17.28.03.19-21	Pasientinformasjon - Hjemreise etter ortopedisk operasjon
SI/17.28.03.19-57	Pasientinformasjon - Ny skulder (brosjyre)
SI/17.28.03.22-01	Pasientinformasjon - Dusp før operasjon
SI/17.28.03.22-05	Pasientinformasjon - Injeksjon med lavmolekylært heparin
SI/17.29-46	Trygg utskrivning - Sjekkliste under innleggelse, somatikk
SI/17.34-01	Permanent kateter (KAD): innsetting: kvinne
SI/17.34-03	Permanent kateter (KAD): innsetting: mann
SI/17.34-06	Permanent kateter (KAD): daglige observasjoner og tiltak
SI/17.34-09	Permanent kateter (KAD): fjerning: kvinne
SI/17.34-10	Permanent kateter (KAD): fjerning: mann
SI/17.34-01	Perifert venekateter (PVK): innleggelse
SI/21.01-44	Legemidler - Antibiotikabruk i sykehus, nasjonal faglig retningslinje
SI/22.06.02-06	Smittevern - Preoperative forberedelser
SI/26.01.01-07	Samarbeidsavtale - Samarbeidsprosedyre 1, Pasientsamarbeid